

Amsterdam Studies

The Truth, the Whole Truth, and nothing but the Truth

Amsterdam Studies is a multi-lingual Internet forum for analyses on political, economic and cultural developments in Europe.

ISSN 1873-3042

Editor-in-chief: László Marác

Internet: www.federatio.org/amsterdamstudies.html

Email: lkmaracz@orange.nl

Tóth Miklós: A Reformatorisch Dagblad március 16-i cikkének magyar fordítása — jegyzetekkel

Issue #34.

1 August 2007

A Reformatorisch Dagbladdal folytatott levélváltás fordítása

Főszerkesztőség-től

Fidelitas@zonnet-nek

Másolat: Egész főszerkesztőség; Dekker, J.R.A/

Elküldve: szerda, 2007. április 11, 15.13

Tárgy: TOTH - TOKES-ről. Reakció a 2007.3.16-i cikke

Tisztelt Tóth úr, Köszönjük levelét, amelyet figyelemmel elolvastunk. Időközben tovább maileztük azt az illető levelezőnek.

Levelét azonban nem publikálhatjuk, mivel – ujságírói mértékek szerint – túl hosszú idő van az illető ujságcikk és az ön reakciója között.

Mindenesetre fel kívánjuk hívni a figyelmét, valószínűleg feleslegesen, arra, hogy ma és holnap Romániában lelkesgyűlés folyik le, aholis beszélni fognak a jelenlegi politikai kérdéstről. Ha erről híradásunk lesz az ujságban, akkor biztosan a mindkét fél meghallgatásának az elvét fogjuk gyakorolni.

Üdvözzel: Anton Stam, a Reformatorisch Dagblad főszerkesztősége titkára

Eredeti hír:

Fidelitas-tól

Elküldve: 2007. április 10, 22.47

Főszerkesztőségnek

Tárgy: TOTH TOKES-ről. Reakció a 1007.3.16-i cikke

A Reformatorisch Dagblad főszerkesztőségének, Apeldoorn. Uraim, Idemellékelve küldök önöknek egy levelet az önök március 16-I cikkével kapcsolatban azzal a kéréssel, hogy ezt a levelet integrálisan jelentessék meg. Sajnálom, hogy ezt a levelet kellett írnom, s méghozzá önöknek. Sajnos cikkükkel nem hagytak más lehetőséget számomra. Számomra rejtvény, hogy önök hogy tudtak oda eljutni, hogy ezt a cikket publikálták. Itt nem egy egyszerű 'beküldött levélről' van szó. Ezokból intézem ezt egyenesen önöknek. Tisztelettel: Mr M.I. Tóth

Fordítás: Dr. Tóth Miklós, Hága

2007. április 16.

A Reformatorisch Dagblad márc. 16-i cikkének magyar fordítása.

Fordítás hollandból

Nagy nyugtalanság a Magyar Református Egyházban. - Reformatorisch Dagblad – Internet-kiadás

Levelezőnkől. Közzétéve 2007. 03.16. Utoljára változtatva: 2007-03.16 11.45

Nagy nyugtalanság a Magyar Református Egyházban.

Tőkés visszaél az egyházi hatalommal.

Kolozsvár – A Magyar Református Egyházban Romániában nagy nyugtalanság állt elő Tőkés László és Papp Géza magyar református püspökök fellépése miatt. Kritikusok szerint püspöki hatalmukat politikai politikai cél elérésére használják fel.

Tőkés, a nagyváradi egyházkerület ismert püspöke Romániában, független jelöltként akar résztvenni az európai parlamenti választásokon 2009. júniusában. A Romániai Református Egyházban az váltotta ki a zavart, hogy Tőkés, a kolozsvári egyházkerületbeni hivatali testvére, Papp segítségével, felhívja az embereket, hogy rá szavazzanak. #(1)

Ecélből leveleket küldtek magyar református gyülekezeteknek azzal a nyomtatékos tanáccsal, hogy Tőkésre szavazzanak. #(2) Február 16-i körlevelében Papp Géza püspök pedig annyira ment, hogy azt állította, hogy “Istentől való parancsolat Tőkésre szavazni” #(3). Tőkés önmagát az egész magyar kisebbség, tehát nem csak a református egyháztagok szószólójának tekinti.

Erdélyben, Románia azon részében, amelyben a nagy magyar kisebbség lakik, a felhívás nagy nyugtalanságot kelt. #(4) E politikai akció ellenzői a két püspök felhívását az egyházi hatalommal való visszaélésnek tekintik. Prof. Visky Béla, a Babes-Bolyai egyetem teológiai fakultásának az etika-professzora ezen tiltakozási akció szószólójaként lépett fel. #(5)

Február 28-án cikke jelent meg a magyarnyelvű ‘Szabadság’ napilapban. Egy másik magyar napilapban, a Kónilá-ban, második cikk jelent meg. Mindkét cikkben állítja prof. Visky, hogy az egyháznak van ugyan a társadalommal szemben prófétai feladata, de ebben az esetben az egyházat alárendelik egy személy politikai ambícióinak. Prof Visky szerint az egyház és a lelkészi hivatal szavahihetőségéről van szó.

Visky a Magyar Református Egyház minden denominációjából sok lelkész részéről kap támogatást, amely egyház széleskörű népegyház. A Kolozsvári Református Theológiai Egyetem minden professzora egyetértését fejezte ki Visky professzorral. #[*](6)

Az erdélyi magyar református lelkészek egy honlapján (www.rorlesz.uv.ro) #(7) prof. Visky néhány cikket közölt, amelyekben református teológiai perspektívából az egyház és a politika kérdéséről álláspontjait kifejezésre juttatja. [szó szerint: álláspontokat juttat kifejezésre].

Cikkeiben Kálvin Intitutiójára hivatkozva azt állítja, hogy olyan vezető embereket az egyházban, akik elvesztették szavahihetőségüket, el kell távolítani.

Prof. Visky utal Tőkés püspök következetlenségére, aki 1989-ben, midőn tisztét elfoglalta, azt mondta, hogy “tanácsos, hogy egy püspöknek egy négy éves hivatali szolgálata legyen, hogy azután leváltsák”. #(8)

A ‘Szabadság’ újságban holnap ismét cikk jelenik meg e kérdésben. “Két kérdés fog abban a központban állni”, közli már most az egyetemi tanár #(9) arra vonatkozó kérdésünkre. Az első az a megállapítás, hogy nagyon nehéz dolog az, hogy a forradalom egyik volt harcosa most maga diktátor lett. #(10) Másodszor abban minden erdélyi református felszólítok, hogy foglaljon állást: vagy igaz ez az álláspont s (akkor) azt alá kell írni, vagy nem igaz, és akkor el kell vetni.

Más egyházak szóvivői, mint a Magyar Lutheránus Egyház és a Római Katolikus Egyház, szintén nem írják alá Tőkés és Papp politikai akcióit. Ámbár azt mondják, hogy nincsen nehézségük egyházi vezetők politikai felelősségvállalásával, de aláhúzzák, hogy egyéni egyháztagoknak szabadnak kell illik lenniük atekintetben, hogy melyik politikai pártot támogatnak. #(11)

Már hosszabb ideje zaj van

Noha a feszültségek Tőkés püspök körül jelenleg felcsapnak, személye körül már hosszabb ideje zaj van. [*](12)

Közvetlen az 1989. évi forradalom után, midőn Ceausescu diktátort és feleségét, Elenát kivégezték, kezdett Tőkés, aki a változásban betöltött nagy szerepe miatt népszerű volt, politikával foglalkozni. A romániai magyar kisebbség jogainak érvényesítése érdekében létrehozták az UDMRS-t (Uniunea Democrata Maghiara din Romania). A megkötött kompromisszumok miatt, (mely) néhányszor koalíciós párt is (volt) a román kormányban, elkezdte Tőkés püspök a pártot nyilvánosan kritizálni.

2002-ben Tőkés tiszteletbeli tagot nyilvánosan kitették az UDMR-ből [*](12A). Erre válaszként ő egy új magyar pártot hozott létre, a MPSz-t (Magyar Polgári Szövetség). Ez a párt erős kapcsolatot tart fenn a jobboldali Fidesz-párttal. #(13) A legutóbbi választásokon azonban Tőkés pártja kevés szavazatot tudott elérni. A magyarok legnagyobb része az UDMR-t támogatta tovább is.

Mivel Románia január 1-én az Európai Unió tagja lett, ezen ország számára 35 hely áll rendelkezésre az Európai Parlamentben. Várakozások szerint ebből a számból három a magyar kisebbség képviselőinek jut. Novemberben az UDMR vezetője, Markó és Tőkés között megbeszélések folytak közös lista létrehozása érdekében. [*]#(14)

Közös lista

Az együttműködés azonban megfeneklett, mivel nézeteltérés támadt arról a kérdésről, hogy ki legyen az újonnan összeállítandó Európai Parlamenti választólista listavezetője. #(15) A tetejében Markó véleménye szerint Tőkésnek radikális nézetei vannak Erdély autonómiájáról. #(16) Tőkés püspök törekvése az utóbbi években, hogy Erdélyt újra Magyarországhoz csatolják, sok feszültségre vezetett románok és magyarok között. #[*!!!!] (17). Mivel most a közös lista nem tűnik lehetségesnek, Tőkés tovább megy mint független jelölt az Európai Parlament tagságára.

A szóbanforgó úgynevezett magyar kérdés Romániában egyidős az 1920-as Trianoni szerződéssel. Ez a szerződés, amely az Első Világháború győztesei és a megmaradt csonka állam #[*](18) között jött létre, többek közt elrendelte, hogy Magyarországnak az ország nagy részét, köztük Erdélyt, át kellett engednie Romániának. Az Erdélyben élő magyarok (magyar etnikumúak) erősen ragaszkodnak magyar identitásukhoz és általában nacionalisztikus beállítottságúak. #[*](19)

Fordította: Dr. Tóth Miklós, Hága, Hollandia.

[A fordító megjegyzése: Tekintettel a téma jellegére és fontosságára a főszempont a pontos szó szerinti fordítás volt. Magyar stilisztikai követelmények csak másodlagos szerepet játszottak.]

2007. április 15.

*

Jegyzetek:

Előljáróban: A # jel azt jelenti, hogy arról lehet mondani valamit, a [*] jel pedig azt, hogy ott feltűnő különbség van Kiss Jenő szövege és a jelen fordítás között.

(1): **Hamis.** Tőkés László senkit sem hívott fel, hogy rá szavazzanak. Papp Géza segítségével sem. Az Erdélyi Egyházkerület elnöksége és az esperesek kollégiuma tette ezt. Az Igazgatótanács. Szó sincs tehát egy vagy két püspök önkényes eljárásáról. Továbbá ők nem szólítottak fel egyháztagokat, hanem az RMDSZ part vezetését. A probléma abban van, hogy az RMDSZ hivatásos politikusai látják, hogy a remélt 'préda', azaz az EU-parlamenti tagság, Tőkés esetleges bejöttével eltűnik az orruk elől. A magyarság érdekeit eladják a maguk személyes érdekei tál lencséjéért.

(2) **Hamis** Sem Tőkés L. sem Papp G. nem küldtek olyan leveleket, amelyekről itt szó van. Ld. előző pontot.

(3) **Figyelem!** (A) Az SZKT tagjaihoz (!) írt levél dátuma: február 15, nem pedig 16. (Bár ez sajtóhiba is lehet; de most már túl vagyunk a jóságoskodás határvonalán, miközben világos, hogy galád emberekkel van dolgunk.) Az Erdélyi Egyházkerület Elnökségének Markó Bélához intézett nyílt levele pedig február 19-I dátumú. Erről anonyimunk nem ír, pedig ez is megjelent mindenütt. (B) A febr. 15-i levél írói először pontosan elmondják, hogy a romániai magyarság szavazatainak a szétforgácsolódásának a veszélye készítette őket a level megírására. Tekintettel az összmagyarság közösségének és azon belül minden magyar embernek a védelme érdekében, amely eminens általános emberi erkölcsi érdek, az egyház kötelessége ilyen egzisztenciális szükséghelyzetben megszólalni. Ha a magyarság több mint másfél milliója nem nyer kellő (adequat) képviselést az Európai Parlamentben, akkor a romániai magyarságnak, azaz annak minden tagjának politikailag és társadalmilag befelelgett. Akkor meg van törve végérvényesen a romániai magyarság erkölcsi gerince. Az, hogy ez ne történjék meg, egyetemes emberi érdek. Ez ugyanúgy illik mindenkire az egész Európában. *Sehol nincsen elnyomva kisebbség úgy mint a magyar kisebbségek az EU-n belül* (a baszkok sem). Eddig az EU csak ahhoz járult hozzá, hogy a magyarok elnyomását jobban álcázzák mint a multban tették (ld. Szlovákiát, Romániát, Szerbiát). Az EU éppenúgy elárulja a magyar kisebbségeket mint azelőtt történt. Sehol semmi igazi eredményt eleddig nem lehetett látni. Ha pedig kezdetben eljárt a magyar ember lehetőségeit, akkor azokat nehéz visszaszerezni és ha egy kissé igen, annak súlyos erkölcsi ára van. Az ellenségtől soha sem szabad kegyelmet várni, mert a politika kőkemény harc és Vae Victis, jajj a legyőzötteknek! Társutasokkal pedig nem lehet csatát nyerni, mert azok csak a maguk zsebére szavaznak. 'Egyedül vagyunk', mint mindig is voltunk. Viszont nekünk kötelességünk a lehetetlenségekből is kihúzni a lehetőségeket. Kizárólag a lelkiismeretünkre szabad hallgatni. Itt az egyháznak valóban 'Istentől kapott megbízatása alapján' szólnia *kell* és a jövőben is szólnia kell, hiszen – függetlenül egyháztagjai érdekétől – minden romániai állampolgár érdeke, hogy maximális erkölcsi értékű érdekképviselő legyen jelen az Európai Parlamentben, méghozzá egy közismerten corrupt társadalomból! A tisztesség közös európai érdek. [Ld. egyébként a Reformatorisch Dagbladen küldött levelem magyar fordítását az abban mondottakkal egyéb tekintetben is.] Jó aláhúzni még, hogy az Egyház Egyház. Ha az megszólal hivatalos orgánumain keresztül, az már eleve tiszteletet és figyelmet érdemel meg. Az Egyház nem egy kártyatársaság, nem is egy üzleti vállalkozás, de nem egy kis hitközösség, 'ecclesiola' sem, amely utóbbi mindig a saját tagjai érdekeire összpontosítja magát (talán ez esetben is valami ilyesmiről van szó). Az Egyház a hívek nagy, egyetemes közössége, amelyik Isten akaratát igyekszik megvalósítani a maga történelmi helyzetében, a maga történelmi összefüggésében, mindenki számára, mindenkinek a tiszta és őszinte kibontakoztatásával, általános mértékek szerint. Önmaga veszélyeztetésével kiáll az isteni igazságért, amely – s ez a 'kálvini elem' - mindig a konkrét valóságban és nem fantáziálásban valósul meg. A Soli Deo Gloria csak a kőkemény valóságból fejlődik ki. A reformátusok sosem fantaszták, de nem is maflák.

(4) **Hamis.** Itt szó sincs nyugtalanságról, ha csak nem arról, hogy az emberek újra megérezték az őket százezredszer fenyegető veszélyt s azért jött be kb. 140.000 aláírás (a 130.000 óvatos, alacsony szám) Tökés jelöltségének a támogatására (ld. RD-levelet). Azoknál van nyugtalanság, akik a saját reményeiket jól jövedelmező EP-pozícióra a semmibe tűnni látják. Ez érthető, de ennek semmi köze sincs a romániai magyarság érdekeihez és annak a 'nyugtalanságához'.

(5) Visky B. nem teológiai fakultás professzora, hanem a didaktikai fakultásé. [Erre a **hamis** közleményre feltétlenül fel kell hívni a figyelmet.] V.B. Senkinek sem felelős, kivéve a román államnak. (Ld. RD-levelet.). Teológiai professzorátus systematika theologia területén érvényesen csak egy egyház keretén belül lehetséges. Annak a keretén kívül egyféle szabad, egyéni vallásfilozófia, amelyre nem lehet a 'teológiai prof.' díszjelét ráragasztani.

(6) **Ez az egyik, tripla, főhamisítás!** Szó sincs (A) a ref. egyház sok lelkészéről, (B) minden denominációról és mégkevésbé (C) *minden* professzorról, hanem csupán csak Kiss Jenőről.

(7) Megjegyzem, hogy a www.rorlesz.uv.ro honlapon nem engedtek be abba a részlegbe, amelyben az illető információt lehetne megkapni, mivel nem vagyok romániai lelkész. Ha viszont ez így van, akkor a jámbor holland olvasóval a boldondják járatják, mikor megadják neki ezt a honlap-címet. Tehát ez is **hamis**.

(8) **Lényegében hamis.** Ez demagógikus argumentum. Annyira kicsi a jó és magasnívójú vezetőképességű embereink száma (ez nagyrészt az elmúlt 50 évnek is tudható be) és mi annyira teljesen különleges határhelyzetekben élünk, hogy az egyházvezetői szempontból egy arra alkalmas embert a helyén kell tartani. T.L.-nak munkája kezdetén tett kijelentése az ő jóhiszeműségét illusztrálja csupán. A józan ész azt mondja, hogy annak nem kell eleget tenni. Ezt nyilván látja és megérzi mindenki. Ezt nem kell szégyelni, hanem felnőtt reális emberi ésszel elfogadni és aszerint eljárni. Mi nem élünk a svájci vagy a skót egyházak nyugodt helyzetében, amelyben minden funkcióra van évszázadok rendje (és pénze) alapján kifejlődött leváltási lehetőség anélkül, hogy bármi is veszélybe jönne. Mi viszont a lét, a 'nyugati' emberi lét határán élünk és mindenért meg kell koplalnunk, mert minket mindúntalan mindenki kirabol, kereteinket széttörte, embereinket elűzte. (Ez a 'határhelyzet'-tapasztalat volt a magyar királyok 'Magyarország apostoli királya' címének alapjólata és legitimációja.)

(9) Ld. # (5)

(10) Tőkés diktátor a terroristáknak, mint az itt tevékenykedők, akik még az identitásukat sem merik felfedni, hiszen azoknak mindenki diktátor, aki rendes ember és akit erősebbnek érznek mint saját magukat. Ezzel legitimálják magukat önmaguk és esetleges (ritka) szövetségeseikkel szemben. Főleg, ha a 'diktátornak' még a bokájáig sem érnek fel emberi mérték szerint ott, ahol egyházi és emberi 'vezetésről' van szó (amire a cikk kritikája irányul).

(11) **Hamis** az a beállítás az egész irományban, mintha az egyháztagokra bármit is rá akarnának kényszeríteni az egyházi vezetők. Ezt nem is akceptálná senki. De ez a szüntelen ismételt hamis gyanúsító vád gyökeret ver az olvasóban, ha nem tépjük ki gyökerestől.

(12) **Hamis.** *Tendenciózus fordítás* Kiss Jenő részéről, aki ezt így fordítja: 'Noha a feszültségek Tőkés körül csak most élesedtek ki, személyével kapcsolatos elégedetlenség már régen jelentkezett.' A holland 'eredeti' nem beszél 'elégedetlenségről'. Kiélesedésről sem. Ez Kiss Jenő gondolatvilágára vet talán fényt.

[*] (12A) Kiss fordításában: '2002-ben Tőkést megfosztották tiszteletbeli tagságától.

(13) **Hamis.** A Fidesz azoknak jobboldali, akik maguk baloldaliak és mindenki mást csak jobboldaliként tudnak látni. Ez régi kommunista trükk, amit Sztálin talált ki s amit mindmáig mindenütt használnak. A Fidesz tipikusan közép-párt, inkább baloldali, míg a magát 'baloldaliként' hirdető ún. magyar szocialisták szélsőjobboldali konzervatívok, mert a meggazdagodott volt kommunisták öngazdagító pártja.

(14) Ez igaz is, Dugába dőlt Markó és társai hozzáállása miatt. Sógor Csaba, stb. Ennek lett a következménye az Erdélyi Egyházkerület körlevele stb.

(15) **Hamis.** Megint tudatos hazugság. Elferdítés. Nem ez volt a kérdés. Ha Markó belemegy Sógor Csaba jelölésébe, nem lett volna semmi probléma. Próbálják beállítani a dolgot úgy, hogy Tőkés az első helyen akart lenni. Tőkés kezdetben kívül állt a képen. A szöveg írója és Kiss pontosan tudja, hogy mi hogyan történt. Mindketten hazudnak. - A szövegben egyébként nem áll a 'zsákutca', ahogy Kiss fordítja. A 'megfeneklett' szó jobb.

(16) Sehol nincs szó arról, hogy erdélyi autonómia 15 éven keresztül létezett és nagyszerűen funkcionált. Ceausescu szüntette meg. Ilyen súlyos kisebbségi problémákat nem lehet megoldani autonómia nélkül. Ez így van. Minden más suskus, amire rámeleg mindenekelőtt a magyarság. Azután a románság. A románokat az tartja össze, hogy valamennyien a magyarok börtönőrei, akikre felnéznek, akiket kihasználnak, jobbagyként kezelnek. Jó realizálni magunknak, hogy az autonómia a legfontosabb és egyedül hatásos 'fegyver'. Ez tartja nyeregben az RMDSZ-t is, mert az ettől való félelemmel tudják fenntartani a pozíciójukat a román államvezetéssel szemben. Markó Tőkésből él.

[*] (17) **Hamis!** Ez a főhamisítás. Mindenki tudja, hogy ez az. Kiss ezt tudatosan kihagyta. Ezzel a ténnyel bizonyította be cinkosságát, bűnrészességét a legjobban ennek a cikknek a büntényében. A tetejében egy későbbi közleményében el is ismeri, hogy az 'nem állta meg a helyét'. Ezen el lehet ezt a hamis társaságot fogni. Ez a legvilágosabb argumentum. Tőkés ennek a társaságnak a mártírja.

(18) [*] Kiss rosszabbul fordítja a szöveget, mint az maga. Az kimondottan 'a fennmaradt csonka állam'-ról beszél. Kiss 'a megmaradt magyar országtest'-ről.

(19) Az úgynevezett magyar nacionalizmust is előhózzák. Miután valakinek galádul levágják kezét-lábát, elvárják tőle, hogy táncoljon és még a tetejében azt is, hogy dícsérje azokat, akik ezt elkövették. – Jó meggondolnunk, hogy a magyar állam volt 1000 éven át Európa elvben is multinacionális állama. Az ún. szentistváni állameszme volt ez, amelyért 1920-ban fizettünk az ország szétdarabolásával. A magyart két dolog nem érdekli: valakinek a vallása és valakinek a nemzetisége. Ez minden 'török', azaz ötörök, népre jellemző. Az indogermán népek és a sémita népek nem így gondolkodnak. Franciaország a nyelvvel nyomta el és nyomja el nemzetiségeit és gyárt belőlük franciákat. (El kell pl. menni Bretagne-ba, ahol nemrég a helyi parlament épületét is felgyújtották emiatt.) Románia pontosan követi a francia példát.

*

A fentiekhez még hozzáfűzendő, hogy Románia el fog süllyedni a maga Balkán-világában a magyarok nélkül. A magyarok tartják Romániát Nyugat-Európán belül. Tökésre majdnem hogy nagyobb szüksége van a románoknak mint a magyaroknak, mert nélküle ez a nyugati irányú menetelés lehetetlen. Bethlen Gábor politikája nyit csak utat Romániának. A magyarság érdekeit azonban nem lehet gyenge karrier-emberekkel képviseltetni, akik eleve kompromisszummal kezdenek, mert a román pópák tömegei őket biztosan leverik. Ez kőkemény politikai harc.

Még adalékul: volt egy ideig itt Hollandiában egy román titkárnőm. Ő mondta egyszer: Románia a németekből, a zsidókból és a magyarokból élt. Azok tartották fenn. A németeket 'eladtuk' Németországnak, a zsidókat 'eladtuk' Izraelnek, a magyarokat elnyomjuk. Mi lesz velünk?

Egyébként lásd a RD-nak írt leveletem, amelyben a fentiek közül több téma érintve van.

Hága, 2007. április 16.

Tóth Miklós